

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Nemilkov

1904–1949

Inventář

EL NAD č.: 1436

AP č.: 656

Eva Ulrichová

Klatovy 2017

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Obec Nemilkov byla přiškolená k Obecné škole ve Velharticích až do konce školního roku 1903/1904. V té době byla zvolena Místní školní rada v Nemilkově, která koupila pozemkovou parcelu č. 77 pro stavbu školní budovy. Plány budovy vypracoval zednický mistr Havlíček z Klatov a stavbu provedl Jiří Bejvl z Hartmanic. Jednotřídní obecná škola zahájila vyučování 16. září 1904. Ke škole byly přiškoleny obce Nemilkov a Tvrdoslav. V únoru 1912 podal řídící učitel školy žádost k c. k. Okresní školní radě v Klatovech o zřízení druhé třídy. C. k. zemská školní rada výnosem ze dne 5. ledna 1913 otevření druhé třídy povolila. Proti tomu se ale místní školní rada odvolala k c. k. ministerstvu kultu a vyučování, které výnosem ze dne 16. dubna 1914 odvolání zamítlo. C. k. okresní školní rada nařídila zajištění školní místnosti pro druhou třídu. Místní školní rada pronajala místnost v domě čp. 17 za 160 korun nájemného a 160 korun za úklid a vytápění. Druhá třída byla otevřena od začátku školního roku 1914–1915. V roce 1920 pronajala pro školu místnost v 1. patře hostince v Nemilkově.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Dne 6. března 1921 složili členové nově zvolené Místní školní rady v Nemilkově slib do rukou zmocněnce Okresního školního výboru v Klatovech Františka Klečky, definitivního učitele v Běšinech. V dalších letech probíhaly pravidelně volby do místní školní rady dle platných zákonů.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Dne 7. srpna 1941 se konala ustavující schůze nově jmenované Místní školní rady v Nemilkově. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní

rady, nebo mohl být k tomuto účelu jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). Podle tohoto nařízení byl dne 11. ledna 1944 ustanoven do funkce představeného školní obce Jan Jelínek, starosta obce.

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920.

Zemská školní rada výnosem ze dne 14. května 1946 zrušila s účinností od 1. září 1945 druhou třídu školy v Nemilkově.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly předány dne 14. června 1956 – přír. č. 446, 458, 459/56, jak vyplývá z původní karty evidence archiválií z roku 1957.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Fond tvoří archiválie místní školní rady z let 1904–1949. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 2 úřední knihy (0,03 bm) z let 1904–1949 a 1 karton (0,11 bm) z let 1932–1945.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni

pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

Pro uspořádání archiválií daného archivního fondu bylo použito následující pořádací schéma:

I. Úřední knihy

a) Správní knihy

b) Účetní knihy

II. Spisový materiál

Spisy

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Fond obsahuje 1 knihu zápisů ze schůzí z let 1904–1944, které poskytují přehled o složení místní školní rady a její činnosti v daných volebních obdobích. Z účetní knihy a spisů z let 1932–1949 je možné získat údaje o finančních nákladech na činnost školy.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala a archivní pomůckou opatřila v roce 2017 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 15. 11. 2017

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy, fond *Základní devítiletá škola Nemilkov*, knihy inv. č. 25, 26.

SOKA Klatovy, fond *Archiv obce Nemilkov*, knihy inv. č. 1, 2, 3.

SOKA Klatovy, fond *Místní národní výbor Nemilkov*, spisy inv. č. 49.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařsko-královský
čj.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
kol.	kolektiv
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOA	státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
I. Úřední knihy			
a) Správní knihy			
1	Zápisy ze schůzí (20. 3. 1904–11. 1. 1944)	1904–1944	ukn 1
b) Účetní knihy			
2	Hlavní kniha	1947–1949	ukn 2
II. Spisový materiál			
Spisy			
3	Rozpočty místní školní obce	1932–1945	kar 1
4	Účetní závěrky místní školní obce	1939–1944	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Nemilkov
Značka archivního fondu:	MŠR Nemilkov
Časové rozmezí:	1904–1949
Počet evidenčních jednotek:	3 (2 úřední knihy, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	4
Rozsah v bm:	0,14
Stav ke dni:	15. 11. 2017
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 15. 11. 2017 – čj. SOAP/040-0855/2017